

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проєктами

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
«Регулювання та безпека міжнародного бізнесу»

Підготовки бакалавра
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»

Силабус розроблено на основі освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Міжнародний бізнес», Стандарту вищої освіти України для *бакалаврів* спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

Розробник: Науменко Наталія Сергіївна

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами, протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(Бояр А. О.)

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Регулювання та безпека міжнародного бізнесу
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проєктами
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	8 семестр, четвертий курс 2024-2025 н.р.
ВИКЛАДАЧ	Науменко Наталія Сергіївна
КОНТАКТНІ ДАНІ	naumenko.nataliya@vnu.edu.ua , каб.322, корп. А
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	кандидат економічних наук, володіння українською, російською польською. мовами. Наукові дослідження в сфері міжнародних економічних відносин, міжнародного бізнесу та міжнародної торгівлі, страхування та оподаткування.
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	18 (36 год.) лекцій та 14 (28 год.) практичних занять
КРЕДИТИ ECTS	4 (120 годин)
ФОРМА КОНТРОЛЮ	Екзамен
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	Формою підсумкового семестрового контролю з даної дисципліни є іспит, що складається в усній формі. Екзаменаційний білет містить 3 питання (3 теоретичних). Максимальна кількість балів за вивчення курсу – 100, включаючи: – сумарної кількості балів за поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів) (Модуль 1); – сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (максимум 60 балів) (Модуль 2). Необхідний мінімум для успішного завершення курсу – 60 балів. Якщо поточна семестрова оцінка становить не менше 75 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань. В цьому випадку підсумкова семестрова оцінка визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок в балах згідно шкали оцінювання.
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Оцінювання під час семінарських занять оцінювання здійснюється на основі того наскільки студент вміє самостійно проаналізувати і передати здобуті знання, презентації здаються під час самостійної роботи, посилання на використані матеріали та ресурси є обов'язковими, кожен студент несе особисту відповідальність за академічну доброчесність. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, семінарські заняття можуть бути відпрацьованими лише за умови наявності вагомих доказових причин відсутності студента. Термін здачі пропущених семінарських занять (за умови вагомих доказових причин) до дня здачі іспиту. Максимальна кількість пропусків без вагомих доказових причин – 2.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Метою курсу є досконале опанування майбутніми фахівцями науково-методичних знань та аналітико-розрахункових і управлінських навичок в сфері забезпечення економічної безпеки бізнесу, формування в слухачів навичок по своєчасному визначенню кризових ситуацій у діяльності підприємства (організації) для запобігання можливого збитку внаслідок неефективного використання корпоративних ресурсів.

	Основними завданнями курсу є сприяння підготовці фахівців у сфері міжнародної економічної діяльності. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички щодо забезпечення безпеки бізнесу та дослідження актуальних проблем безпекознавчої компоненти підприємницьких структур. Фахівці з міжнародної економічної діяльності володіють знаннями щодо особливостей системи забезпечення безпеки бізнесу, проведення діагностики та оцінки безпеки бізнесу в практичній діяльності та шляхів зміцнення. Після опанування дисципліни студент повинен: знати: – основні поняття та категорії економічної безпеки бізнесу; – зміст основних функціональних складових (напрямів) економічної безпеки бізнесу; – принципи та методичні підходи до проведення діагностики економічної безпеки підприємства; – напрями, методи та засоби управління економічною безпекою бізнесу; – технологію організації служби безпеки підприємства та оцінювання ефективності її діяльності; – зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки бізнесу; вміти: – ідентифікувати, прогнозувати та оцінювати загрози бізнесу в окремих напрямках його діяльності; – застосовувати методи оцінювання рівня економічної безпеки бізнесу в розрізі окремих функціональних її складових; – використовувати методики комплексної діагностики рівня економічної безпеки бізнесу; – організовувати з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду функціонування системи управління економічною безпекою бізнесу.
--	---

ОПИС КУРСУ
КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 9 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ
(всі теми охоплюють 14 занять)

No.	ТЕМА
1.	Поняття про основні категорії безпеки бізнесу
2.	Теоретикоконцептуальні аспекти економічної безпеки бізнесу
3.	Система управління економічною безпекою бізнесу
4.	Структурно-функціональні складові економічної безпеки бізнесу
5.	Методика оцінювання економічної безпеки бізнесу
6.	Організаційноекономічний механізм зміцнення економічної безпеки бізнесу
7.	Рейдерство як основна загроза безпеці економічних агентів
8.	Безпека банківських установ як виду бізнесу: оцінка та діагностика, шляхи зміцнення
9.	Системи стратегічного вимірювання результативності бізнесу як вектор забезпечення економічної безпеки

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (мах = 40 балів)									Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1									Модуль 2	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2			МКР	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	60	100
4	5	4	4	5	5	4	4	5		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: Монографія. – Львів: Арал, 2008. – 384 с.
2. Вівчар О. І. Вплив злочинної діяльності на економічну безпеку підприємницьких структур в постконфліктних умовах: ідентифікація загроз та механізми протидії / О. І. Вівчар // Актуальні проблеми правознавства. – Вип. 1(17). – 2019 – с. 113-119.
3. Вівчар О. І. Аналізування та прогнозна оцінка фіскального регулювання зовнішньоторговельної діяльності: безпечний вимір / О. І. Вівчар // Науковий журнал «Економічний форум». – Вип. 2. – 2019 – с. 203-211.
4. Герасимчук З.В. Економічна безпека регіону: діагностика та механізм забезпечення / В. Герасимчук, Н.С. Вавдіюк. – Луцьк: Надстір'я, 2010. – 244 с.
5. Економічна безпека банківської діяльності в Україні / В. О. Онищенко, Г. Андреев, О. І. Савицька, Ю. С. Довгаль; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. – Полтава: ПолтНТУ, 2011. – 346 с.
6. Лекарь С.І. Поняття та зміст економічної безпеки / С.І. Лекарь // Форум права. – 2012. – № 2. – С. 399-402 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-2/12lcizeb.pdf>
7. Маляренко Т.А. Економічна безпека: навчально-методичний посібник / Т.А. Маляренко. – Донецьк: ДонДУУ, 2009. – 129 с.
8. Ніколаєв Є.Б. Проблематика соціальної безпеки у контексті навчального курсу —Соціально-економічна безпека / Є.Б. Ніколаєв // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства : Збірник наукових праць. – Випуск 17. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – С. 399-404.
9. Система оцінок зовнішніх і внутрішніх ризиків та загроз національній безпеці України. Вип. 16 / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н. В.П. Горбуліна.– Київ: ДП —НВЦ Єв्रोатлантикінформ, 2010. – 232с.
10. Юрків Н.Я. Проблеми та шляхи забезпечення економічної безпеки України / Н.Я. Юрків // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.7. – С.133-137. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlut/22_7/133_Jur.pdf Інформаційні ресурси
11. Верховна рада України. Офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
12. Національний банк України. Офіційне Інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
13. Державна служба статистики України. Офіційний веб-сайт. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

ОБОВ'ЯЗКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеєнко Л. М. Моніторинг учасників фінансового ринку: реалії та пріоритетні напрями гарантування національної безпеки / Л. М. Алексеєнко, Н. В. Савчук // Наука й економіка. – 2010. –№4 (20). – С. 7 – 11.

2. Антикризові технології в управлінні економічною безпекою підприємства: моногр. / М. М. Караїм, В. В. Мартинів, А. М. Штангрет та ін. ; за заг. ред. А. М. Штангрета. – Укр. акад. друкарства, 2016. – 250 с.
3. Безпека сталого розвитку України: побудова в умовах глобальних викликів / [Ананьїн В. О. та ін.]; за ред. В. О. Ананьїна / Ін-т спец. зв'язку та захисту інформації Нац. техн. ун-ту України —КПІІ — К. : ІСЗІ НТУУ —КПІІ, 2009. – 271 с.
4. Беляєв, О.О. Соціально-економічна безпека: навч. посіб. / О.О. Беляєв, Л.П. Бортнікова, В.І. Кириленко та ін. – К.: КНЕУ, 2010. – 316 с.
5. Вівчар О. І. Аналізування та прогнозна оцінка фіскального регулювання зовнішньоторговельної діяльності: безпечний вимір / О. І. Вівчар // Науковий журнал «Економічний форум». – Вип. 2. – 2019 – с. 203-211.
6. Безпека бізнесу. Безпека бізнесу: [Навчальний посібник] / Вівчар О. І. – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2019 – 277 с.
7. Гринів Л.С. Національна економіка : навчальний посібник для ВНЗ / Гринів Лідія Святославівна, Кічурчак Маріанна Василівна ; Л.С. Гринів, М.В. Кічурчак. – Львів: Магнолія 2006, 2009. – 464 с.
8. Дацків Р. М. Економічна безпека держави в умовах глобалізаційної конкуренції / за ред. Р. М. Дацків. – Л. : Центр Європи, 2013. – 160 с.
9. Економічна безпека держави, суб'єктів господарювання та тіньова економіка / Васенко В. К. [та ін.]; за заг. ред. Василенка В. К.; М-во внутр. справ України, Харк. нац. ун-т внутр. справ (Сум. філ.) – Черкаси: Маклаут, 2010. – 366 с.
10. Економічна та майнова безпека бізнесу: навчальний посібник / Б.М. Андрушків, Л.Я. Малюта. –Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. – 180 с.
11. Економічна безпека підприємства : підруч. / А. М. Штангрет, М. М. Караїм, О. В. Халіна, Х. О. Мандзіновська ; за заг. ред. А. М. Штангрета. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2016. – 284 с. 12. Єрмошенко М. М. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство. / Єрмошенко М. М., Горячева К. С.; Нац. акад. упр. – К.: Нац. акад. управління, 2014. — 231 с. 13. Заблоцький, Б.Ф. Національна економіка : підручник / Заблоцький Богдан Федорович ; Б.Ф. Заблоцький. – Львів : Новий світ-2000, 2014. – 582 с.
14. Зайцева О.О., Болотинюк І.М. Електронний бізнес: Навчальний посібник. / За наук. ред. Н.В. Морзе. – Івано-Франківськ : «Лілея» – 2015. – 264 с.
15. Кавун С. В. Система економічної безпеки: методологічні та методичні засади. / Кавун С. В. – Х.: ХНЕУ, 2016. — 299 с.
16. Крамаренко Ю. М. Економічна безпека : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. М. Крамаренко, Є. О. Курта, О. В. Сировой; М-во освіти і науки України, Запоріж. нац. техн. ун-т. - Запоріжжя: ЛПДС, 2010. – 219 с.
17. Круш П.В. Національна економіка: регіональний та муніципальний вимір : підручник / Круш Петро Васильович, Кожемяченко Ольга Олександрівна ; П.В. Круш, О.О. Кожемяченко ; Нац. техн. ун-т України —Київ. політехн. ін-т. – К. : ЦУЛ, 2011. – 320 с.
18. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення : [Монограф.] / за ред. Козаченко Г. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М. – К : Лібра, 2003. – 280 с.
19. Котляревський Я. В. Формування аналітичного забезпечення застосування антикризових технологій в управлінні економічною безпекою машинобудівних підприємств / Я. В. Котляревський, А. М.Штангрет, М. М. Караїм, Ю. В. Ратушняк, О. В. Мельников // БІЗНЕС ІНФОРМ №10-2015. – С. 281 – 285.
20. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / Гесць В.М., Кизим М.О., Клебанова Т. С., Черняк О.І. [та ін.] / за ред. В. Гейця. – Харків : ВД —ІНЖЕКІ, 2006. – 240 с.
21. Національна економіка : навчальний посібник для ВНЗ / В.В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, В.К. Лебедева та ін.; за ред. В.М. Тарасевича; Нац. металург. акад. України. – К.: ЦУЛ, 2009. – 280 с.
22. Національна економіка : підручник для ВНЗ / П.В. Круш, С.О. Тульчинська, М.В. Шашина та ін.; за ред. П.В. Круша. – 2-ге вид. – К. : Каравела, 2008. – 428 с.
23. Основи економічної безпеки підприємств: навч. посіб. / А. М. Штангрет, Д. С. Лозовицький, Я. В. Котляревський, М. М. Караїм. — Львів: Укр. акад. друкарства, 2013. — 284 с.
24. Основи економічної безпеки : [Підручн.] / за ред. О. М. Бандурка., В.Духов, К. Я. Петрова, М. Черняков. Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 236 с.
25. Основи економічної безпеки підприємств: навч. посіб. / А.М. Штангрет, Д.С. Лозовицький, Я.В. Котляревський, М.М. Караїм. – Львів: Укр. акад. друкарства, 2013. – 284 с.
26. Пабат О. В. Економічна безпека держави: інноваційні фактори: монографія. – Львів : Ін-т регіональних досліджень НАН України, 2012. – 168 с.
27. Ткач В. О. Економічна безпека в умовах ринкових трансформацій [Електронний ресурс] / В. О. Ткач.-Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ever/2011_1/33.pdf.
28. Штангрет А. М. Процес здійснення обліково – аналітичного забезпечення управління економічною безпекою підприємства / А. М. Штангрет // – Наук. зап. (Укр. акад. друкарства). – 2015. – № 2. – С. 15–23.
29. Штангрет А. М. Потенціал забезпечення економічної безпеки підприємства: теоретичні аспекти / А. М. Штангрет, Г. І. Пушак // Економічний вісник Донбасу. – 2014. – №3. – С. 127-130.
30. Штангрет А. М. Фінансова безпека підприємства: методичні засади управління / А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський, О. В. Мельников // Фінанси України. – 2013. – №11. – С. 56–66.

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

Компетентності за ОПП	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим. ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції. ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин. ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях. ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них. ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами. ФК17. Здатність визначати напрямки регулювання та застосовувати методи оцінювання рівня економічної безпеки міжнародного бізнесу; аналізувати, оцінювати, розробляти і комунікувати тактичні і стратегічні схеми організації та ведення міжнародного бізнесу з урахуванням сильних і слабких сторін, можливостей і загроз. ФК19. Здатність аналізувати структуру та особливості побудови міжнародної маркетингової політики підприємства, розуміти та реалізовувати різні форми міжнародного маркетингу, методи виходу на зовнішні ринки товарів та послуг; розуміти та використовувати інституційні та інформаційні інструменти та методи управління сучасною міжнародною компанією, включаючи фінансовий, HR, операційний, логістичний та інші види менеджменту.
------------------------------	---

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 30 годин роботи студента)	4 кредити ECTS
Загальне навантаження (годин)	120 годин
Лекції	36 годин
Практичні заняття	28 годин
Консультації	8

Елементи роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	18
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	10
збір даних	10
підготовка та захист ІНДЗ	5
підготовка та написання МКР	5
Загальна кількість годин	48